

ЗАТВЕРДЖЕНО
Міністр
освіти і науки України

« ____ » _____ 20_ р.

ПОГОДЖЕНО
Голова Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти

« ____ » _____ 20_ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

БАКАЛАВР
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

053 ПСИХОЛОГІЯ
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

2016

I Преамбула

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються:

- для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності;
- відповідно до Національної рамки кваліфікацій (НРК).

Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ).

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;
- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- 6) вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

Вищий навчальний заклад або наукова установа на підставі освітньої програми (ОП) за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає:

- перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС;
- послідовність вивчення дисциплін;
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
- графік навчального процесу;
- форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником вищого навчального закладу або наукової установи.

Вищий навчальний заклад або наукова установа у межах ліцензованої спеціальності може запроваджувати спеціалізації.

Стандарти вищої освіти за кожною спеціальністю розробляє центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, до сфери управління яких належать вищі навчальні заклади, і галузевих об'єднань організацій роботодавців та затверджує їх за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

СВО _____
(позначення стандарту)

Передмова

І РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою кафедри «Психології у виробничій сфері ТНТУ імені Івана Пулюя

ВНЕСЕНО

Тернопільським національним технічним університетом імені Івана Пулюя

2 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом Вченої ради ТНТУ імені Івана Пулюя

від _____ р. № _____

3 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Буняк Н.А., - доктор психол. наук, професор, завідувач кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Стоцький Я.В., - доктор істор. наук, професор, професор, кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Кузів О.Є., – доктор мед. наук, професор, професор, кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Моначин І.Л., – кандидат психол. наук, доцент, доцент кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Періг І.М., - кандидат психол. наук, доцент, доцент кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Вишньовський В.В., - кандидат психол. наук, доцент, доцент кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Кравець Н.Б., - кандидат пед. наук, доцент, доцент кафедри психології у виробничій сфері Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника –
ректор Тернопільського національного
технічного університету ім. І. Пулюя

Керівник розробки доктор
психологічних наук, професор

_____ П.В. Ясній
“ _____ ” _____ 2016 р.

_____ Буняк Н.А.
“ _____ ” _____ 2016 р.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти бакалавр

Назва галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки

Назва спеціальності 053– психологія

Обмеження щодо форм навчання (не обов'язково)

З нормативним терміном навчання (денна форма) – чотири роки

Освітня (і) кваліфікація (ї)

лаборант наукового підрозділу в сфері психології (бакалавр психології)

Професійна(і) кваліфікації (тільки для регульованих професій)

Кваліфікація в дипломі

лаборант наукового підрозділу в сфері психології (бакалавр психології)

Опис предметної області

Об'єктом вивчення фахівця є конкретні факти психічного життя та психологічні закони і закономірності.

Мета програми: надати освіту в галузі психології із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до окремих, що вибрані молодими особистостями, психологічних аспектів діяльності та поведінки людини для продовження навчання.

Фахівець в галузі психології здатний до наступних видів діяльності:

- а) проведення психолого-діагностичного обстеження;
- б) проведення аналізу особливостей клієнта, закономірностей психічної діяльності, типу, характеру, психічного стану, чинників, що впливають на якість функціонування психіки людини у різних видах життєдіяльності;
- в) проведення психологічної експертизи у прикладних сферах діяльності ;
- г) проведення пропагандистської та просвітницької робіт серед населення з актуальних психологічних проблем;
- д) виявлення психологічних властивостей і якостей людини при проведенні профдобору, відбору, навчання та адаптації персоналу;
- е) моніторинг соціально-психологічних явищ у групах та суспільстві;
- є) організація психологічного захисту громадян у кризових ситуаціях;
- ж) викладання психологічних дисциплін у загально-освітній школі.

Академічні та професійні права випускників

Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК.

Працевлаштування випускників (тільки для регульованих професій)

Робочі місця у психотерапевтичних, психологічних, консультативних службах; у соціальних організаціях (центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, дитячі центри творчості і дозвілля, дитячі будинки, притулки, будинки престарілих, інвалідів); у закладах охорони здоров'я (лікарні, поліклініки, спецшколи для дітей-інвалідів, наркологічні та реабілітаційні центри); в установах з підбору й добору персоналу (кадрові агенства, центри зайнятості, центри з профорієнтації); у компаніях, малих підприємствах та бізнес-структурах; у правоохоронних органах (установи ювенальної юстиції,

колонії, розподільники); у службі довіри; у Міністерстві надзвичайних ситуацій (митниці, служби порятунку, військові організації).

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЕКТС.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність

● **Здатність розв'язувати** складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі психології або у процесі навчання, що передбачає вмиле застосування методів діагностики.

Загальні компетентності

● **Аналіз та синтез.** Здатність до аналізу, синтезу та узагальнення інформації на основі отриманих аргументів та перевірених фактів.

● **Гнучкість мислення.** Здатність змінювати накреслений шлях розв'язання завдань, якщо він не відповідає умовам проблеми та не був врахований у широкому діапазоні можливих місць роботи і в повсякденному житті.

● **Групова робота.** Здатність до певних узгоджених дій при виконанні завдань під керівництвом викладача.

● **Комунікаційні навички** Здатність до ефективного застосування засобів вербальної та невербальної комунікації з аудиторією.

● **Популяризаційні навички** Вміння спілкуватися з нефаківцями, демонструючи навички та методики майстерного викладання.

● **Етичні установки.** Дотримання етичних принципів і вимог, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми у суспільстві.

● **Планування та розподіл часу.** Здатність до врахування строгих вимог дисципліни, планування та управління часом в процесі навчання та повсякденному житті.

● **Застосування базових знань професії на практиці.** Здатність використовувати методи допомоги населенню, диференціюючи її за актуальними потребами.

● **Усне та письмове спілкування рідною мовою.** Вміння використовувати принципи професійного спілкування та спілкування з нефаківцями на рівні сучасної української літературної мови.

● **Знання другої мови.** Вміння використовувати принципи професійного спілкування та спілкування з нефаківцями на рівні сучасної міжнародної (англійської, німецької, французької) літературної мови.

● **Елементарні навички роботи з ПК.** Вміння обирати стиль і форму викладу документів за допомогою програмно-технічних засобів.

- **Дослідницькі вміння** Здатність здійснювати вимір індивідуальних та психологічних показників особистості, її пізнавальної та емоційно-вольової сфери, схильності і здібностей, резервів розвитку.
- **(13) Навички роботи з інформацією.** Вміння вибирати джерела та канали інформації, систематизувати та обробляти її.
- **Здатність адаптуватися до нових ситуацій.** Вміння проводити обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру, що має на меті адаптацію до нової ситуації та досягнення порозуміння.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- **Здатність до навчання.** Здатність шляхом самостійного навчання освоювати нові галузі, використовуючи попередньо здобуті знання.
- **Навички аналізу наукової літератури.** Здатність проводити інформаційно-пошукові роботи використовуючи інформаційно-довідникові системи, аналізувати і синтезувати отриману інформацію за допомогою математичних методів.
- **Здатність до пропагандистської та просвітницької роботи.** Здатність пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати психологічну культуру серед населення, застосовуючи рекламу змісту та специфіки професійної діяльності психологів.
- **Навички оцінювання.** Здатність робити оцінку закономірностей психічної діяльності, психічних станів та чинників, що впливають на функціонування психіки людини у різних видах життєдіяльності.
- **Навички розпізнавання психічних особливостей особистості.** Здатність до діагностичної діяльності, використання адекватних методик для оцінки змін у розвитку психіки, особливостей поведінки та шляхів психологічної корекції.
- **Навички спілкування.** Здатність до психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.
- **Навички психологічного впливу.** Здатність використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми спрямованого впливу на свідомість і поведінку в процесі міжособистісної взаємодії для корекції людських взаємовідносин.

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

- Здатність продемонструвати вміння узгоджено працювати в аудиторії самостійно та під керівництвом викладача.
- Продемонстрована вправність у володінні англійською мовою. Включаючи спеціальну термінологію для проведення літературного пошуку.
- Спроможність ефективно застосовувати вербальну та невербальну комунікацію з аудиторією.
- Оволодіння навичками обирати стиль і форму викладу документів за допомогою програмно-технічних засобів.

- Здатність продемонструвати вміння вимірювати індивідуальні та психологічні показники особистості. Це означає здатність оцінити зміни у розвитку психіки та коригувати їх.
- Спроможність використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми спрямованого впливу на свідомість і поведінку.
- Здатність продемонструвати знання та розуміння етичних принципів і вимог, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми у суспільстві. Спроможність використовувати їх в процесі професійної діяльності.
- Базові знання та розуміння спеціальних розділів сугестопедія, клінічна психологія та патопсихологія з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.
- Здатність застосувати методи психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.
- Здатність продемонструвати знання та розуміння на базовому рівні психології релігії, релігієзнавства як дисциплін, що припускають множинність підходів в силу міждисциплінарного характеру.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація студента проводиться у вигляді єдиного державного кваліфікаційного (тестового) іспиту.

Впроваджена система контролю знань з використанням сучасних інформаційних технологій (програма-оболонка „Тест” для проходження тестування).

Засобом діагностики є тестове завдання закритої форми, із запропонованими відповідями, з яких лише одна – вірна.

Система базових тестових завдань сформована експертним оцінюванням кожного завдання і їх сукупності та охоплює всі змістовні модулі з комплексу дисциплін навчального плану підготовки бакалавра зі спеціальності „Психологія”.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

VIII Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

IX Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти